Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery St Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК ХС. Ч. 40. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 3-го БЕРЕЗНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 3, 1983 No. 40. VOL. XC.

М. Хоманчук очолив Округу УНСоюзу в Ню Йорку

Ню Йорк, Н.Й. (с.г.). — У четвер, 10-го лютого ц.р., тут в залі Українського Народного Дому, відбулись Річні загальні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу, у висліді яких на голову Округи Ню Йорк знову переобрано відомого союзового та суспільно-громадського і політичного діяча Миколу Хоманчука.

Микола Хоманчук

Крім нього до Управи ще були обрані: Михайло Юзенів і Евстахія Мілянич — заступники голови, Олена Гентіш — секретар, Василь Цюпа — касир, ред. Володимир Левенець і Марія Душник — пресові референти, Степан Чума і Стефанія Рудик — імпрезові референти, Іван Пригода і Іван Хома — організаційні референти, та Марія Кульчицька і Мирон Залісський — члени Управи. Контрольну комісію очолив Роман Крупка, а Гері Полчій і Іван Яремчук були обрані членами.

Формально Збори відкрив голова М. Хоманчук, який привітав членів Головного Уряду, а саме головного предсідника д-р Івана Флиса і головного організатора Степана Гавриша. Він також вітав почесного члена Головного Уряду, колишню довголітню заступницю головного предсідника Марію Душник, як також всіх присутніх союзовців. Відтак згідно з порядком нарад обрано президію для переведення Зборів в особах: мгр Онуфрій Германюк — голова і О. Гентіш — секретар. Також обрано Номінаційну комісію, яку очолив С. Чума, яка голова і Стефанія Рудик та Іван Хома — члени. Протокол з попередніх зборів читав Михайло Юзенів, а відтак коротко звітували члени Окружного Комітету. Голова М. Хоманчук говорив про цілість праці Округи у всіх її ділянках. За його словами Округа працювала

(Продовження на ст. 3)

ЮВІЛЕЙНИЙ ВЕЧІР В ПОШАНУ ПРОФ. А. ШТЕФАНА

Ню Йорк, Н.Й. — Наукове Товариство ім. Шевченка, Карпатський Союз та Літературно-Мистецький Клюб влаштовують у п'ятницю, 4-го березня ц.р., в годині 7-ій вечора, тут у приміщенні цього Клюбу, при 136 Друга авеню, Ювілейний Вечір з нагоди 90-річчя проф. Августина Штефана, колишнього голови Сойму і міністра освіти Закарпатської України.

Участь у цьому Вечорі візьмуть: д-р Ярослав Падох — відкриття; д-р Вікентій Шандор — культурна і політична діяльність ювілята; д-р Юлій Химинець — педагогічна діяльність ювілята. Програмою Вечора проводитиме Ія Мацюк-Грицай.

РОЗПОЧАВСЯ ПРОЦЕС НАД ІРИНОЮ РАТУШИНСЬКОЮ

Київ. — Як інформують з дисидентських кіл в середу, 2-го березня ц.р., тут мала розпочатися судова розправа над Іриною Ратушинською у міському суді Києва. Ігор Геращенко, муж Ірини, заявив, що совєтські судді напево намагатимуться представити її психічно хворою з метою запроторити її до „психушки".

Ірина Ратушинська

Як відомо, поетесу І. Ратушинську заарештували агенти КГБ у вересні 1982 року в Києві і обвинуватили її у виготовленні і розповсюдженні матеріялів скерованих проти „соціалістичної системи". В січні ц.р. газета „Лос Анджелес Таймс" помістила інтерв'ю свого кореспондента в Москві, Роберта Джіллетта, з Ігорем Геращенком, у якому він докладно розказав американському журналістові про митарства, які його муж і його дружині приходиться переживати в СССР.

„Ню Йорк Таймс" опублікував листа д-ра О. Волянського

Ню Йорк, Н.Й. — Грунтовна і велика стаття-репортаж про зловживання психіятрією в „Ню Йорк Таймс Магазін", пера д-ра Волтера Райха, відомого американського психіятра і знавця СССР, надрукувана 30-го січня, після відвідин ним Інституту ім. Сербського минулого року, викликала великий відгук серед читачів і спеціялістів. Зареагували на неї (як і на подібні інші) навіть самі совєти: безпрецедентно досі совєтська організація психіятрів відмовилась добровільно від членства в Світовій асоціяції психіятрів, передчуваючи, що її звідти виключать на грядучому Конгресі світової психіятрії, що — як відомо — відбудеться цього літа у Відні, Австрія.

Серед голосів-відгуків на цю статтю д-ра Райха у цьому ж недільному додатку часопису „Ню Йорк Таймс" з датою 27-го лютого поміщено „лист до редактора", що його написав відомий український лікар-психіятр д-р Олег Волянський, який працював у ділянці психіятрії в системі стейтової ментальної гігієни у стейті Ню Йорк понад три десятки років, займаючи становище директора в трьох стейтових шпиталях. Сам він у 1975 році відвідував сумнозвісний інститут ім. Сербського в Москві для пізнання особисто атмосфери в ньому, наскільки її там можна було неофіційному туристові відчути.

В „листі до редактора" д-р О. Волянський пише про відвідини в Москві, про своє зацікавлення зловживанням психіятрією в СССР, зловживання, яке красномовно підтверджують приклади фальшивої діягнози „хвороби психічної" у ген. Петра Григоренка і Леоніда Плюща, про яких згадував і д-р Райх. Спиняється д-р О. Волянський на постаті д-ра Семена Глузмана, совєтського психіятра, українського жида з Києва, якого і досі влада переслідує за його відважну боротьбу проти злочинних практик офіційної совєтської психіятрії. Згадує д-р Волянський також таких позитивних постатей підсовєтської психіятрії, як д-р Федор Детенгоф з Ташкенту, що перший визнав ген. Григоренка всупереч тискові КГБ здоровим, та політв'язня д-ра Анатолія Корягіна з Харкова, який відважно скритикував криві практики совєтської офіційної психіятрії. Але це там тільки одиниці.

У висновку автор листа перестерігає довірливий Захід сподіватися того, що совєтську психіятрію можна завернути на „праведний шлях" контактами і дiялогами з її представниками, як цього сподівається навіть такий знавець цих справ, як д-р Райх, бо за малими винятками совєтські психіятри робитимуть те, що їм накаже КГБ. І навпаки, санкції проти совєтських практик, — на думку д-ра Волянського, — можуть дещо доброго зробити, бо „Кремль чулий на публічну опінію і всередині країни і зокрема назовні", — каже він.

„РАДЯНСЬКА УКРАЇНА" КРИТИКУЄ Ф. ШЕКСПІРА

Київ, УССР. — Київська газета „Радянська Україна", орган ЦК Комуністичної партії України, Верховної ради і Ради міністрів УССР, помістила у числі з 10-го лютого ц.р., коротку але дуже вимовну і сильно коментовану інформацію про свідчення голови ради міжнародного радіомовлення Френка Шекспіра перед комісією Палати Репрезентантів у Вашингтоні.

Згадана газета пише, що „розширюючи масштаби психологічної війни проти країн соціялізму, адміністрація Регена має намір різко активізувати діяльність підривних радіостанцій „Свобода" і „Вільна Европа", а також „Вільна Куба". Шекспір, згадується далі в інформації, яка є, до речі, інформацією совєтського офіційного пресового агентства ТАСС і була розіслана до всієї преси, вимагав виділити на ці цілі в 1984 фінансовому році 116 мільйонів долярів. Крім того „він зажадав від Конгресу асигнувати додатково цим шпигунським радіоцентрам ще 30 мільйонів долярів у нинішньому 1983 фінансовому році".

До виступу Ф. Шекспіра, — пише „Радянська Україна", — „було приречене опублікування щорічної доповіді очолюваної ним ради, в якій підкреслюється особлива роль РС/РВЄ у диверсійній і пропагандистській діяльності проти Радянського Союзу та інших соціялістичних країн". ТАСС твердить, що „ці рупори психологічної війни отруюють ефір загалом протягом 1020 годин на тиждень, ведучи передачі 21 мовою".

Продовжуючи напад на ЗСА і особисто на президента Р. Регена, ТАСС витягає стару справу „нагнітання польської кризи", коли нібито Уряд ЗСА „докладів всіх сил, щоб спровокувати заворушення в цій країні, відкрито підбурюван антисоціялістичні елементи". ТАСС при тому твердить, що 70 відсотків всієї інформації, яка передається згаданими радіостанціями приходить від Центрального розвідчого управління, тобто від Сі-Ай-Ей. В загальному, — говориться вкінці інформації, — ЗСА витратили на радіопередачі від 1949 року 1,2 більйона долярів.

Скільки витратив на подібні цілі Совєтський Союз й інші комуністичні країни в інформації ТАСС-у не говориться.

Твердять, що Коль і Фоґель належали до „Гітлер Югенд"

Бонн, Західня Німеччина. — Теперішній канцлер Гельмут Коль і його противник Ганс-Йохен Фоґель, обидва були членами організації „Гітлер Югенд", згідно з повідомленнями іхніх політичних партій.

Гамбурзький ілюстрований журнал „Більд ам Зонтаґ" помістив статтю під сенсаційним заголовком, „В Гітлер Югенд ми боялися Фоґеля". Як відомо, Фоґель є тепер кандидатом на канцлера у виборах цього місяця з опозиційної соціял-демократичної партії.

В згаданій статті сказано, що Фоґель був „четарем" в цій молодечій гітлерівській організації. Обороняючи його, бюро соціял-демократичної партії, подало, що Фоґель дійсно був членом організації „Гітлер Югенд" додаючи, що таке членство було обов'язкове.

Християнсько-демократична партія, яка є тепер при владі, подала, що теперішній канцлер Гельмут Коль, маючи тоді всього 15 років, був теж членом організації „Гітлер Югенд".

Урядові чинники в Бонні подають, що до половини 1930-их років членство в „Гітлер Югенд" було добровільним, тобто в члени вступали лише ті юнаки, які хотіли бути в тій організації. Одначе від 1935 року нацистський уряд зарядив, що хлопці і дівчата від 14-го року життя мусіли належати до тієї організації. Тільки німецькі діти „неарійського походження" не мали права бути членами згаданої молодечої гітлерівської організації.

ІЗРАЇЛЬ ВІДКИНУВ ПЛЯН ПРЕЗИДЕНТА

Вашингтон. — Офіційні представники Адміністрації президента Роналда Регена повідомили у вівторок, 1-го березня, що Ізраїль відкинув компромісовий плян, запропонований ЗСА для вирішення основних різниць між ізраїльцями та ливанцями відносно умов виведення ізраїльських військ з Ливану.

Одночасно речник сказав, що Филип Габіб, спеціяльний висланник Президента зробить ще одну спробу переконати Ізраїль прийняти плян, як він повернеться до Ізраїля з Єгипту.

Згідно з заявою офіційного представника, Габіб опрацював з лідерами Ливану ключові питання безпеки і політики і представив їх ізраїльцям під кінець минулого тижня. Лідери Ливану, надіючись, що Ізраїль прийме ці нові ідеї, опублікував їх у ливанській пресі.

Одначе міністер закордонних справ Ізраїля Іцак Шамір, який зустрівся з Габібом у понеділок в Єрусалимі, зареагував холодно. В результаті цього ливанська сторона була розчарована, коли делегація Ливану зустрілася з делегацією Ізраїля в понеділок у ливанському містечку Хальде. Ізраїльці виявились безкомпромісовими.

Нова пропозиція, згідно зі словами речника Адміністрації, включає „джентельменську угоду", що коли ізраїльці виведуть свої війська з Ливану, лідери Ливану погодяться на політичну нормалізацію, що є ціллю Ізраїля, але Ливан дотепер це відкидав.

Щоб задовільнити вимогу Ізраїля залишити деяку частину своїх військ і перешкодити просяканню палестинських партизанів в Ізраїль, Ливан зобов'язується давати Ізраїлеві інформації та спільно з Ізраїлем проводити патрулювання. Ізраїльські війська будуть перебувати на ізраїльській території і лише в окремих випадках будуть входити на ливанську територію для проведення спеціяльних спільних операцій. Ливанці та американці були проти залишення якоїсь частини ізраїльських військ в Ливані після того, як головні сили покинуть цю країну.

СОВЄТСЬКІ РАКЕТИ В СИРІЇ СТАНОВЛЯТЬ НОВУ ЗАГРОЗУ

Вашінгтон. — Секретар оборони Каспар Вайнберґер заявив, що розміщення в Сирії совєтських далекобійних протилетунських ракет з совєтською обслугою є „дуже серйозною справою".

Секретар Вайнберґер сказав, покищо „немає проблеми", але що це збільшило небезпеку нової і більшої війни на Близькому Сході.

„Тим більше воно є саме так тому, що вони обслуговують ці системи", — сказав Вайнберґер. „Це факт, що в Сирії є сильна противоповітряна зброя, якою не управляють сирійці. це також означає, що совєтська обслуга має всі можливості натиснути на спусковий механізм. Вони набагато ближче, ніж повинні бути, а це означає, що ситуація на Близькому Сході стала через все це дещо складнішою."

Вайнберґер і державний секретар Джорд Шулц останнім часом підтвердили перед різними комісіями Конгресу, що поставлені в Сирії совєтські протилетунські ракети типу СА-5 є готові до дій та що ними управляють совєтські війська.

Перші повідомлення про наплив такої зброї до Сирії появились ще в січні в Ізраїлі та від американської розвідки. Спеціялісти американської розвідки завважили тоді, що ракети типу СА-5 з радіусом дії до 190 миль можуть загрожувати ізраїльському летунству в повітряному просторі Ливану та над північним Ізраїлем, а також над східною частиною Середземного моря.

Вайнберґер представив ракет СА-5 як „дуже ефективну протилетунську зброю" і додав, що й наявність у Сирії та управління нею совєтськими залогами показує, що Сирія є „ще одним форпостом совєтської імперії".

Майбутнє громади буде темою панелю

На світлині сидять (зліва): інж. С. Процюк, д-р І. Флис, інж. Ю. Базилевський; стоять (зліва): С. Гавриш, д-р Р. Процик, д-р О. Мороз, інж. Н. Голинський, інж. І. Хамуляк, В. В. Сохан.

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. К.). — У вівторок, 22-го лютого ц.р., відвідала Головну Канцелярію УНС і редакцію „Свободи" група активістів Товариства Українських Інженерів Америки, щоб поінформувати точніше про чергову імпрезу, яку вони організують в суботу, 5-го березня ц.р., в Українському Інституті Америки в Ню Йорку.

Головна Управа ТУІА вже не перший раз влаштовує публічні вечори для ширшого громадянства, в яких заторкує не чисто фахові питання, а проблеми, які цікавлять загал спільноти. В останньому ропі, коли провід Т-ва перебрала нова Управа, це вже буде третій з черги панель, в якому говорять молоді українські професіоналісти інженери, а також фахівці з інших ділянок.

Тим разом тема панелю інтригуюча „Завтра (майбутність) мусимо творити сьогодні (тепер)", а панелістами є д-ри: Осип Мороз, Богдан Цимбалістий і Роман Процик, та молоді інженери Нестор Голинський і Юрій Савицький. Модератором панелю буде інж. Володимир Гнатківський.

Організатори цікавих імпрез, які влаштовує ТУІА, інженери Степан Процюк, Іван Хамуляк і Юрій Базилевський, прибувши до редакції „Свободи" в товаристві учасників плянованого панелю д-ра О. Мороза, д-ра Р. Процика і інж. Н. Голинського представили свої думки та бажання зацікавити працею ТУІА молодих фахівців і дати таку програму дії, що була б притягаюча, дала користь і поставила перед молодими професіоналістами ширший вахляр проблем, а з ними конечність включатися в українське зорганізоване життя.

Поодинокі учасники панелю вияснили коротко теми, які собі поставили, та підхід до тих питань, які в нашому українському житті незвичайно актуальні. Зокрема підставою до дальшої виміни думок помиж панелістами буде слово д-ра О. Мороза, який говоритиме про важливість майбутнього і його плянування у нашій спільноті. На цю тему він вже виголошував доповідь на симпозіюмі ТУІА в часі III Світового Конгресу Вільних Українців, як також публікував свої статті на цю тему у „Вістях Українських Інженерів". Його критичні думки на тему української спільноти буде доповнити черговий доповідач д-р Б. Цимбалістий, який широко відомий із своїх есеїв, статтей і доповідей з аналізою українського громадського життя.

Дальші доповідачі вияснять гостям, взяли також на приціл перспективи майбутнього української громади так, як їх бачать молоді професіоналісти, які сьогодні є активними членами громади.

Панель заповіджений на год. 4-ту по полудні. Головна Управа ТУІА запрошує на нього членів інших професійних товариств та цілу спільноту.

До речі слід відмітити, що панель перший на цю тему в ТУІА. Свого часу відбувся подібний п.н. „Україна в XIX сторіччі", як це пригадує сеньйор інженерів С. Процюк. Однак тепер прийшло до голосу вже чергове покоління молодих професіоналістів, для яких цяя тема є дуже актуальною і вони шукають розв'язки тих питань, які їх безпосередньо торкаються.

ДОПОВІДЬ В УВАН

Ню Йорк, Н.Й. — В неділю, 6-го березня ц.р., о год. 2-ій по полудні тут у приміщеннях УВАН, при 206 захід 100-та вулиця, з доповіддю виступить Іван Мигула, професор політики Бішопс університету в Квебеку, Канада. Він говоритиме на тему: „Реінтерпретація української історії доби революції та українізації (1917-1933) за Шелеста". Після доповіді — запити і відповіді.

У світі

ЗА ОСТАННІ ДНІ положення в Ассамі погіршилося. Не тільки переслідуване антиміґрантськими групами переважно мусулманське населення, яке прибуло з Банглядеш до цього північносхідного стейту Індії, терпить від терору після чотирьох тижнів безпорядків, підпалів і вбивств, у неділю вночі загальний страйк паралізував цілий стейт. Керований студентами антиміґрантський і антимусулманський рух індусів, який пробував паралізувати вибори, застосовуючи силу і терор, тепер, після виборів продовжує протестувати проти нововибраної влади. Виключення електричного світла припинило подачу води в цілому стейті, не працювали підприємства, банки, крамниці, пошта, не вийшли газети. Число вбитих дійшло до понад 2,500 осіб.

ПРЕЗИДЕНТ ЧАДУ Гіссен Габре повідомив у понеділок, 28-го лютого, про те, що до Нджамени, столиці Чаду, прибула делегація Лівії для переговорів про мирне полагодження спору Лівії з Чадом. В інтерв'ю Габре заявив: „Ми мусимо використати всі зусилля для мирного полагодження". Одночасно Габре висловив сумнів, чи лівійський лідер Муаммар Каддафі погодиться припинити підтримувати протиурядових заколотників і вивести свої війська з північнозахідного Чаду. Лівійські війська окупують одну шосту частину Чаду, де знаходяться основні джерела мінеральних багатств країни.

ЛІВІ ПАРТИЗАНИ В Ель Сальвадорі повідомили про припинення вогню на час відвідин Папою Іваном Павлом II їх країни в наступну неділю. На пресовій конференції в Мехіко Сіті Гільєрмо Унго, лідер сальвадорської опозиції, заявив, що партизани хочуть допомогти створити „сприятливі умови" для Папи. Тому, сказав Унго, „ми погодилися припинити вогонь на один день відвідин".

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМИ офіційних осіб у Вашінгтоні, гостре скорочення експорту нафти і зниження цін на неї швидко змусили країни-виробників нафти на Близькому Сході забирати свої гроші з західних бірж і банків. Розмови з експертами в таких справах показують, що навіть найбагатші члени ОПЕК почали робити заходи проти посилення фінансового тиску.

ТЕГРАНСЬКЕ РАДІО повідомило в понеділок, 28-го лютого, що згідно з декретом Аятолли Хомейні про амнестію 8,300 ув'язнених вийшли на волю. Радіо заявило, що ув'язнені покинули тюрми в неділю, 27-го лютого. У повідомленні не було згадки, чи звільнені були противниками режиму. Тегранські газети перед тим писали, що декрет не включатиме політичних в'язнів.

В Америці

КОЛИШНІ — ДЕРЖАВНИЙ секретар Сайрус Венс і секретар оборони Роберт МекНамара, обидва демократи, як також інші демократичні політики, обвинувачують президента Роналда Регена за неспівмірні витрати на військові цілі, у багатьох випадках на зброю, яка вже перестаріла, або в опінії військових спеціялістів не матиме в майбутньому жадного практичного значення. Взявши це все під увагу, демократи пропонують скоротити оборонний бюджет на принаймні 136 більйонів долярів на протязі чергових п'ятьох років. Під обстріл попали в першу чергу крилаті ракети типу МХ і бомбовики типу В-1.

ПЕРЕЩЕПЛЕННЯ НИРОК входить в нову, досі не практиковану стадію. Д-р Вілліям С. Аменд заявив на нараді Крайової ниркової фундації, що нова метода полягає на тому, що пацієнтові ще перед операцією роблять перелив крови, взятої від тієї особи, яка жертвує нирку. В такому випадку, заявив д-р В. Аменд, нирка скорше „привикає" до чужого організму і краще функціонує після операції. Якщо цей експеримент, застосований покищо на університетській клініці у Сан Франсіско, Каліфорнія, вдасться, то принаймні 70 відсотків потребуючих перещеплення нирки пацієнтів зможуть приймати нирку навіть від тих осіб, кров яких не сходиться з групою крови пацієнта.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН вніс до Конгресу законопроєкт про зняття контролі над природним газом до 1986 року, кажучи, що теперішні закони щодо розприділення газу не були справедливими і кривдили тих, хто ним користувались. На думку Президента зняття контролі на природний газ спричиниться до його подешевлення, подібно як це сталося з бензиною. Демократи натомість твердять, що дерегуляція навпаки, причиниться до небувалої досі підвишки на природний газ і на цьому потерплять консументи.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Регена переслала до Палати Репрезентантів і Сенату новий законопроєкт, який передбачає підвищення вплат працедавців і працюючих до фонду охорони здоров'я на випадок затяжної хвороби і довшого перебування у шпиталі. Бюджетове бюро Палати Репрезентантів поінформувало, що, наприклад, фонди призначені на програму медікер вичерпаються вже в 1987-88 роках, якщо не будуть пороблені відповідні зміни. Уряд застерігається також над можливістю стислої перевірки тих осіб, які підлягають програмі медікер, а зокрема медікейд, яку повністю фінансує Уряд.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Культура і політика

Велика конференція мистців та інтелектуалістів, яка відбулася за ініціятивою французького уряду в Парижі, в половині місяця лютого, викликала широку та цікаву полеміку на тему — чи можна культурні прояви стимулювати політичними силами.

Конференція, на якій було присутніх понад 300 письменників, мистців, фільмових режисерів, філософів та інших інтелектуалістів, зібрала на запрошення французького міністерства культури цілий ряд не лише французьких, але й міжнародних учасників, що дискутували на тему „Творчість і розвиток".

Ідея такої конференції вийшла від президента Франції Франсуа Міттерана та його міністра культури Жака Лянґа, які стараються доказати, що соціялістичне правління Франції сприяє розвиткові французької культури і бажає її стимулювати. Не менше важливим є для них також відв'язатися від „культурного імперіялізму" ЗСА, який буцімто заливає Францію та інші країни Західньої Европи своїми впливами.

Розуміється французькі соціялісти стараються доказати, що рівень американської культури низький та примітивний. Як її приклад подавано на конференції телевізійну програму „Даллас", застановляючись що в ній такого є, що захоплює великі маси глядачів.

Насувається питання, яку ціль мали французькі соціялісти, скликаючи цю дивну конференцію, та запрошуючи на неї також американських представників культурного життя — письменників, фільмових режисерів та інших.

Усі, що слідкували за її перебігом, губляться у різних здогадах, бо конференція не принесла ніякого конкретного висліду чи рішення, але була лише дуже свобідною виміною думок та виказала велику різницю у поглядах на впливи державних чинників на культурне життя. Особливо гострі у критиці конференції є французькі кола, що є противниками соціялістичного правління. Тут найбільше застережень викликає кожний виступ та кожна промова міністра культури Лянґа, який, як відомо, в минулому році на конференції Юнеско в Мехіко виступив із твердженням що „фінансовий та інтелектуальний імперіялізм не загарбує територій, але зате спосіб життя і думання." Ця наявна атака на американське правління викликала не лише обурення американських інтелектуальних кіл, але й засоромлення французьких інтелектуалістів. А тим часом теперішня конференція у Парижі не була нічим іншим як саме спробою впливати на розвій культури, хоча не грішми, а політичними дорогами. Тому й вважають, що французький уряд пробує вживати подібні засоби, що їх якраз гостро критикує.

Ніхто інший як саме французький соціялістичний уряд подвоїв в останньому році свій бюджет на культурні цілі, який сьогодні є більший як в ЗСА. Але це нічого дивного, бо французькі уряди мали завжди багато зрозуміння для культурних справ і ще за часів ДеҐолля міністер культури відомий письменник Андре Мальро, був ініціятором „домів культури" в різних містах Франції з фінансовою допомогою урядових чинників.

Насувається, однак, питання чи натиск уряду або гроші можуть стимулювати посилення мистецької творчости у будь-якому політичному режимі? Президент Ф. Міттеран у своєму самозакоханні і у вірі у французький „месіянізм", виголошуючи промову з приводу цієї останньої культурної конференції ствердив, що після років повторювання давніх догм прийшов час і на ідеї. Хто і як має дійти до нових ідей, тому що так бажає Міттеран — невідомо.

Ми добре знаємо чим кінчається стремління політичних режимів мати вплив і керувати культурними проявами.

Уряд Советського Союзу від років робить це із повним успіхом для себе, але рівночасно вбиваючи свобідну творчість. Якщо подібна система буде панувати у західніх країнах Европи, як ось тепер бачимо спроби впровадження її у Франції, — то це не піднесе її рівня, а навпаки його обнижить.

Бо творчість і мистецтво ніколи не можуть іти в парі із політикою. Культурні вияви мусять бути свобідні, спонтанні та ніким не накинені. До них треба мати сприятливе підсоння та оточення, а передусім мусять бути ті виїмкові одиниці, які можуть своїми власними цінностями захопити і надавати напрям іншим.

Михайло Кучер

ТОРГОВЕЛЬНА ВІЙНА

Вона провадиться не тільки поміж державами різних ідеологічних систем. Завзяту і безжалісну війну провадять між собою капіталістичні країни під гаслом протекціоналізму. Ця війна погрожує новою небезпекою світовій економіці.

Восені 1982 року в Женеві відбувся з'їзд держав загального погодження про тарифи. Обговорювано можливості ліквідації торговельних бар'єрів і державних субсидій для експорту.

З'їзд не вдався, що може привести до посилення протекціоналізму та викличе загрозу світовій торгівлі.

Представник Західньої Німеччини на З'їзді сказав, що світ опинився на межі торговельної війни, яка вибухне протягом останніх п'яти років. Становище визнано небезпечним.

Протекціоналізм полягає в тому, що держави стараються зменшити імпорт із метою допомогти власній індустрії. Це привело до зменшення імпортованих товарів на внутрішні ринки. До того уряду субсидують свої компанії і тим допомагають продавати за кордоном власні вироби дешево.

Японія буквально переладувала світовий ринок своїми автами, компюторами, телевізорами і т. д., але сама пильно оберігає власний ринок від чужих товарів.

Франція помітно зменшила імпорт японських товарів. ЗСА далі підтримують вільну торгівлю, але вимагають від Японії добровільного обмеження імпорту. Те саме відноситься до імпорту криці до ЗСА.

ЗСА продає країнам Третього світу 38 відсотків свого експорту, але більшість тих країн — їх дуже багато і вони маленькі — стоять на межі банкрутства. Невідомо чим вони будуть платити за імпорт.

Демократи в американському парляменті борються за зменшення імпорту — не можна купувати, наприклад, японські авта, коли свої робітники без праці. На перший погляд — це логічно і демократи вже дещо виграли. Але деякі закордонні фірми вже продукують авта своїх марок у ЗСА. Якщо і це стане неможливим, то закордонні фірми не зможуть будувати свої фабрики у ЗСА. Американський робітник дуже дорогий і жадна чужа фірма не згодиться платити американському робітникові на фабриках авт 24 доляри 40 центів на годину, або більше як 44 тисячі долярів в рік.

З другого боку, якщо зникне конкуренція чужих авт, свої негайно подорожіють, а це вдарить покупця.

Досі американська продукція витримує конкуренцію на світових ринках, але як довго? Західні країни можуть проголосити свій протекціонізм, себто зменшення американського імпорту.

Продуктивність у японських фабриках авт семикратно більша американської. Про це американська преса пише нерадо.

Крім цього американські компанії зв'язані антитрестівським законодавством та неможливістю давати дорогі подарунки потенційним замовникам (хабарі) і не можуть на світовому ринку вистояти проти великих чужих монополій.

Небезпека вже на порозі: Щоб її уникнути треба витворити конкуренційну здібність американських кампаній на світовому ринку. Інакше хаос в економіці відіб'ється на політичному житті країни.

До сказаного прилучається криза в цивільній (невійськовій) авіяції. Ця криза охопила майже всі капіталістичні країни. Одна за одною ліквідується летунські компанії, або стоять на порозі ліквідації. Вони звільняють десятки тисяч службовців і робітників. Наприклад, фірма „Боінг" в минулому році звільнила 10,000 службовців (з 60-ти тисяч). Звільнення далі передбачаються.

Затурбувалися Західня Німеччина, Франція та Англія. Боротьба між летунськими компаніями йде на смерть. Конкуренція сантиментів не знає...

Автомобілева індустрія ЗСА також має всі підстави турбуватися. Пересічно японське авто коштує вдома два мільйони єнів, а рік тому в ЗСА продавалося за 10,000 долярів.

Кращі економісти не знають як зарадити лихові. Протекційні бар'єри — зброя, небезпечна та діє на два боки.

Після Другої світової війни виявилося, що Англія не може далі бути світовим банкіром. ЗСА згодилися стати на її місце. Але вже 1971 року виявилося, що ЗСА не мають досить золота, щоб міняти їх на доляри чужим країнам. Іншим лихом, що його цілком розуміє економіст, є висока ціна доляра на світовому ринку. Це викликає інфляцію та зріст безробіття у ЗСА.

На практиці висока вартість доляра витворила бар'єр на закупівлю американської продукції, бо здебільшого чужі гроші дуже дешеві. Висока вартість доляра подобається тільки американським туристам.

Покищо економічні знавці обох партій у ЗСА виходу з економічної кризи не бачать, а обвинувачувати у всьому лихові тільки Президента допомагає не багато. Економічна криза властива всім капіталістичним країнам.

Олексій Журба

„На віку, як на довгій ниві..."

Питання це дуже делікатне. Але, у всім тім, мене втішає свідомість необхідности і потреби для інших, які опиняться у аналогічній ситуації, а особливо для грядучих поколінь.

Почалась ця історія, коли моя рука з пером, керована авже ж не користю, доторкнулась паперу. Адже, вся біда в тому, що тут на іміґрації всі почувають себе письменниками, істориками, мовознавцями, а левина частка усіх — критиками. Захотілось щось сказати — скажем жінці — вона мусить вислухати. Але ж ні. Пишуть! Хмари людей, яких підганяє письменницька сверблячка, беруться за цей кропіткий, відповідальний і не всім доступний труд. І про що тільки не пишуть: міряють на свій копил, розбирають і критикують важливі події, скидають і осуджують на страту цілі уряди, дають виправлення датам, фактам, нерідко перекручуючи події у часі й просторі.

Лукавий довгенько цілив, і вцілив свою підступну стрілу, у самісіньку ціль, смертельно поранив еґоїзм, який клубився глибоко у схованках мого артистичного організму! І я почав! Пристрасно й невгамовно. Коли було вдоволено першу письменницьку „пожадливість у вигляді величезної статті до газети, треба було під продуктом моєї кропіткої праці, покласти свій підпис. Аж тут почалися ті муки, які я і збираюся описати. Муки творчости скінчилися, віддавши мене на поталу мукам відповідальности. Адже, підписавши статтю, я ставав автором і мішенню для тих, хто пише та — особливо — для критиків. Саме тут виникла ідея, не нова, але рятівна — псевдонім!!!

Але який? Ось в чому заковика! Зі закутків пам'яті хлюпнули потоки різних прізвищ, навіть почали утворюватися нові складні з двох-трьох, утворюючи мені псевдо-прізвище, одне з яких повинно стати моїм і прийняти на свої молоді плечі й голову „успіх" новоприбулого та новоспеченого „письменника". Невинні прізвища буревієм неслися із моєї пам'яті, готові по наказу моєї волі, взяти на себе відповідальність й вину за вже написане та за шедеври, які вирували в моїй наповненій до країв фантазіями, голові.

Опритомнівши від першого натиску, я вирішив упорядкувати й якось то розсортувати його, щоб вибрати підходяще та відповідне до мене. Першим бажанням було привластити собі псевдонім тваринного чи пташинного походження: Кінь, Сова, Зозуля, Заяць, Півень. Хтось всередині вчасно зупинив мене. Непоетичність й дріб'язковість проблискувало в кожнім з них.

Після недовгих вагань я вирішив перевірити деревинні породи. Я шукав породу на випадок нападу, як схованку, як захист. Береза — порода м'яка й легко уразлива, не дивлячись на свою привабливість була не по мені. Граб -твердіше, але я не був певний, чи він здібний витримати ті блискавки і громовиці, які падуть на дописувачів. Дуб — оце впевнений та стабільний захист... Але ця порода породжує непотрібну асоціяцію. Сумніви і тут взяли верх. Розміркувавши, я вирішив, що моє псевдо має бути чуттєвим, тобто відтворювати мої справжні почуття. Адже, все, що лягало на папір — було реально, воно було пережито мною, було не рослинно-тваринно-пташинним, а людським. І, після довгих пошуків, відбору — перевагу було віддано людським прізвищам, із-за чого потім мав багато клопоту.

Я вибрав — Журба! З усіх боків моє нове прізвище мені подобалось і я майже породичався з ним. Коли я вперше поділився зі своїми знайомими своєю щасливою знахідкою — у відповідь — застереження та попередження: — Жінка, яка носила це прізвище була дійсно письмениця, її добре знали, поважали і шанували. Поява „мемуариста" під цим прізвищем може дискредитувати пам'ять про неї. Можуть бути всілякі непорозуміння.

Так! Я розумів, що безпечніше було з деревинними породами. А люди, що випадково мають такі ж прізвища не стали б чутливо реаґувати. — Ще один Дуб з'явився в лісі.

Але я вже звик до нового прізвища. Але, — думав я собі, — у мене ім'я чоловіче і це повино зразу фіксуватися. Чим більш знайомі наполягали на зміні, тим більш я ствержувався у правоті вибору. Воно вже, як би приліпилося до мене і про відмову не могло бути мови.

Друга несподіванка підкралась раптово і несподівано. Після одного концерту, де я виступав під своїм псевдо, до мене підійшла жінка і спитала чи я часом не родич Журби. Я відповів, що ні, що це мій сценічний і літературний псевдонім. Жінка з проханням і надією дивилася на мене. Їй, чомусь, було дуже необхідно, щоб я був родичем. Впевнившись у протилежному, вона з жалем на лиці відійшла. Я вже майже почав забувати не зовсім приємний для мене факт, бо приймав лаври від слухачів концерту. Але до мене підійшов середнього віку чоловік і ніяково попросив приділити йому кілька хвилин уваги у приватній справі. Ми відступилися убік, й у затишку загального імпрезового гамору він спитав мене, чи я пам'ятаю жінку у блакитній сукні, яка виявилася його дружиною.

— Ви, через свою інтеліґентність та скромність, скрили свою спорідненість з Галиною Журбою, але мені,-

(Закінґення на стор. 4)

І це саме у цьому випадку вийшло на шкоду цій жінці, бо їй якраз було потрібно якнайбільше розмов про її дочку, щоб її горе вигорнути назовні, що допомогло б загоїти рани.

Любов Коленська

„ДАЙТЕ ЇМ ЗМОГУ ВИСЛОВИТИ СВОЄ ГОРЕ"

Джейн Броді зараз же подає протилежний приклад, де батьки, Аллен і Джудіт Гаймес, втративши свого 16-річного сина, який загинув у автомобільній катастрофі, заявили: „Коли ви повертаєтесь до рівноваги духа, — це зовсім не означає, що ви забуваєте. Ви завжди будете пам'ятати. Але чому ж тоді не утривалювати своїми згадками гарні події, в яких брала участь ваша дитина?"

Про нервовий струс, розпач, і вкінці про знову знайдений психічний балянс родини Гаймесів Кетрін Фейр Доннеллі написала книжку п. з. „Видужуючи після втрати дитини". К. Доннеллі пише, що батьки ніколи не можуть забути своєї дитини однаково, чи вона жила кілька років чи кілька годин. Але проходить час і ці нещасливі люди, змагаючись з болем, поволі його переборюють. Вони вчаться наново жити, а навіть знову сміятися, вони знову відчувають радість без почуття вини та, коли й згадують своїх дітей, то вже без гострого відчуття горя.

Як швидко перейде процес видужування з цієї трагедії, в основному залежить від поведінки батьків у перших днях згаданого горя. Ті батьки, які відразу все покладуть на раціональну плятформу думання, тобто розуміють, що немає іншого виходу, а перебороти біль, швидше віднаходять своє місце в житті. Авторка книжки, між іншим, відраджує такій матері відразу після смерти дитини завагітніти, бо це помилка керуватися думкою, що, мовляв, новонароджена дитина допоможе забути смерть попередньої дитини.

Джейн Броді перечитала ще й іншу книжку, авторства Джоен Бордо п. з. „Як давати собі раду після смерти дитини?" І так Дж. Броді прийшла до одного важливого висновку: ті батьки, що від самого початку не ставили собі питання „чому" і були в стані сприйняти правду про смерть дитини, а не віддалюватися від неї, і ті, які розглядали смерть дитини як частину життя, не допускаючи при тому, щоб їхнє життя постійно кружляло довкола цих питань, — вони швидко ставали на шляху духового видужання.

Звичайно, — пише Дж. Броді, — інтенсивний біль після втрати дитини триває рік чи два, іноді й довше. Він особливо відновлюється у душі батьків, коли приходять різні річниці — народин, свят чи особливих подій, пов'язаних з життям родини. Усі ці болючі переживання часто впливають неґативно на подружнє співжиття. Однією з причин цього явища є неспроможність одного з батьків зрозуміти другого та толерувати його реакцію. Дж. Броді, — як це є звичаєм американців, не українців, — дораджує вдаватися до різних дорадчих груп, які можуть відвернути розлад у подружжі. Корисно — на її думку — теж було б таким осиротілим батькам зустрічатися із іншими подружжями, що з ними в подібний жорстокий спосіб також обійшлася доля. Одним із найкращих лікувальних засобів у горі є кропітка наполеглива праця вдома, чи поза домом, наприклад харитативна праця. Праця поза домом — означає зустрічі з іншими людьми та іншими проблемами, а це прискорює процес повороту до психічної рівноваги.

Джейн Броді також радить батькам не занедбувати тих своїх дітей, що живуть, очевидно, якщо в них такі є. На них тоді треба звертати особливу увагу, бож вони також терплять і боліють за братом чи сестрою, що померли. І буває таке, що батьки у своєму горі можуть переочити саме такі переживання своїх дітей: їхній біль, страх чи навіть почування вини, бо із-за збігу обставин дитина може думати, що це вона була причиною смерти брата чи сестри. І ради цих залишених при житті дітей батьки повинні заховати свій смуток вглиб душі, щоб їхні діти не думали, що вони менш вартісні і менш люблені як ті, які вже відійшли.

У підсумку, щоб допомогти цим безталанним батькам, Дж. Броді подає поради для близького оточення цих батьків, згідно з вказівками професійної медсестри Лі Шмідт, яка співпрацює з товариством Допомоги батькам після втрати їхніх дітей . Ось вони:

• Проявіть принаймні своє зацікавлення, увагу. І навіть, коли ви почуваєтеся безсильними щонебудь зробити, старайтеся нав'язати з потерпілими контакт;

• Постарайтеся завжди бути до їхнього розпорядження: щоб вислухати жаль і скарги, а, коли зайде потреба, поладнати їхні орудки та виручити таких батьків, якщо є потреба, з їхніми іншими дітьми;

• Висловіть свій жаль, своє співчуття, що сталася така трагедія. Але не кажіть цим батькам, що вони повинні бути вдячні, бо в них є ще інші діти, або, що вони можуть мати ще іншу дитину. Бо померлої дитини заступити іншою вони ніколи не зможуть;

• Дайте їм змогу вповні висловити-виплакати своє горе. Але навіть не натякайте на те, що вони „повинні почуватися вже краще";

• Заохочуйте їх до витривалости і терпеливости, як теж скажіть їм, що вони надто багато з себе очікувати не можуть;

• Коли в батьків прийде охота говорити про свою померлу дитину — дайте їм змогу „виговоритися";

(Продовження на ст. 4)

Лариса М. Л. Залеська-Онишкевич

СПІВПРАЦЯ ПОКОЛІНЬ І ПОТРЕБА ПЛЯНУВАННЯ НА МАЙБУТНЄ

(Доповідь виголошена на виховній сесії IV-го Конгресу СФУЖО 27-го листопада 1982 року)

III.

Найбільш конфліктів буде для тих, що мають мінімальні вимоги, як і для тих, що мають високі вимоги. В результаті відпадають або знеохочуються чи одні чи другі — а всі вони потрібні нашій громаді в майбутньому. На допомогу тут можуть прийти люди з різних ґенерацій які можуть допомогти сконсолідувати маленькі місцеві, головно парафіяльні, школи — бо тоді, серед більшого числа учнів можна творити окремі групи, вчити матеріял на різних рівнях (себто мати більше гомогенічні групи), як це вже тепер знову є в американській системі).

4. Молодечі організації. Вони можуть багато допомогти у виховному пляні кожної родини. Та часами виринають конфлікти між способом ведення праці місцевими людьми — та вимогами даної родини, головно такої, що ставить високі вимоги до своїх дітей. Часами заходять конфлікти через відсутність усучаснення програми праці даної організації молоді, від місцевих конкуренцій поміж різними організаціями молоді, та від пріоритетів, що їх вони собі ставлять. Тому потрібно більше зв'язків між головними проводами наших організацій молоді, договорень про стиль праці, поле праці — а може й навіть над територією дії серед маленьких наших поселень. Щораз то більш замітним стає, що у нас є велика прогалина — це брак організації для молоді українського походження, для тих, хто мало знає, або взагалі не знає української мови, для тих, кому не підходять існуючі організації, для тих, хто є з другого, третього чи й п'ятого покоління українських імігрантів. Такі молоді люди — чи то молодь чи й професійні особи — відчувають потребу мати щось спільного із подібними собі, і вони, у свою чергу, можуть бути дуже допоміжними нашій громаді, можуть бути добрими „амбасадорами" наших справ чи акцій. Без них ми тратимо величезний людський потенціял. Для зорганізовання подібної групи потрібно буде співпраці осіб з різних ґенерацій та груп.

На повищих форумах чи то родина чи молода одиниця може зустріти різного роду конфлікти, головно у відношенні до зорганізованої громади, через кілька причин. Поперше, у нас є тенденція задовольняти, — головно потреби сьогоднішнього — і то стереотипними програмами, що часто відкидають молодше покоління (наприклад, зачасті громадські панахиди, зачасті і невідповідно запляновані академії, і т. п.).

Таке сліпе наслідування програми громад з 50-их років виявляє тільки наш страх перед зміною. Такий страх — свідомий чи підсвідомий — є через нерозуміння думок та пріоритетів різних поколінь, та через відсутність спільного далекойдучого плянування, це існування без ясної мети. Подруге, в нас дуже разить ментальність ґетто по наших громадах — від церковних парафій до різних дрібних товариств. Пляни дії є дуже доривочні, мета є дуже короткотривала, активність зуживає зусилля на дрібненькі акції (знову через брак дальшого плянування і виразної мети). Стільки часу й зусилля не раз громада витрачує на влаштування базару, продажу печива, лекцій писання писанок - замість плянувати участь хору у місцевих змаганнях, участь одиниць у шкільних чи міських чи державних управах і т. д.). Потретє — ми ще досі не знаємо де і як уживати українську мову: де треба вимагати вживання української мови (і то на доброму рівні!), а де можна вживати місцеву (англійську) мову. Ця справа спричинює конфлікти не тільки поміж поколіннями, але й поміж різними групами, і в результаті відкидає деяких осіб від громади. Четверта причина — це страх, що молоді не зможуть вести працю на відповідному рівні тільки тому, що мають дещо інші погляди чи смаки. Це спричинене ще й тим, що дехто, хто вів дану працю протягом 10 чи 20 років не хоче сприйняти інших пропозицій і вважає всякі інновації непошаною до себе, або й браком патріотизму. На з'їзді СКУМО (Світова Конференція Українських Організацій Молоді, в листопаді, це, мабуть, вперше на подібному форумі допущено двадцятькількалітніх осіб представляти свої організації.

Багато із повищих конфліктів можна б обминути, або хоч поставити у відповідній пропорції до їхнього змісту — якщо б було видно виразне, розумне, спільне плянування мети — не на 1983 рік, тільки на 2000 рік і дальше! Інакше наша громада може поволі завмирати, бо не буде приготована до зміни і на передавання керми на шляху до даної мети, спільного пляну.

Хто може вести турбування про спільне плянування? Центральні і крайові проводи товариств, СКВУ, СКВОР, СКУМО — а головно через організації молоді, церковні проводи та СФУЖО. Може недавні наради СКУМО (Світової Конференції Українських Молодечих Організацій) є певним кроком у цім напрямі. Тепер потрібно допомоги та співпраці від інших чинників. Українська Церква встоялася через нашу бурхливу історію — бо допомогла втримати українську свідомість та українськість, бо була інакшою, окремішною, від сильніших віроісповідань в околиці, чи пануючих сусідів хоч і так певне число перейшло до Російської Православної Церкви, чи до польської римо-католицької). Тому це не тільки в інтересі душ вірних — але задля існування тих наших Церков — їхнім проводам повинно залежати на тім, щоб наша спільнота залишилась українською. Але це можливе тільки при спільному плянуванні близьких контактів усіх проводів наших організацій на найвищих та місцевих маштабах. Церковний апарат є великий, діє за своїм пляном — отже, коли проводи будуть зацікавлені, то можна буде на різних рівнях плянувати та співпрацювати із цілою нашою громадою. А для цього потрібно більшого зв'язку між нашими проводами Церков та громадськими організаціями. Церковний провід та священики повинні бути більше заанґажовані виховними справами нашої громади і співпрацювати в цій ділянці. (На недавній конференції всіх організацій молоді в Торонто, чи на виховній сесії СФУЖО не було ні представників від церковних проводів, ні місцевих священиків). Не запрошуймо священиків та епископів тільки на бенкети та панахиди й паради — але й на конференції і наради у справах молоді, виховання та плянування.

(Продовження на ст. 3)

Співпраця...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Жіночі організації — це ті мурашки по громадах, що можуть гори перенести. Недавні жіночі конференції (Жінка у двох світах та СФУЖО) не виявили партійних засліплень чи амбіцій до тієї міри, щоб зруйнувати співпрацю, тільки навпаки, проходили конструктивно. Тому, може більше число жінок у центральних проводах наших організацій допоможе конфлікти поколінь і партій дещо применшити? Хоч у нашій традиції є рівноправність, чомусь наші громади у XX столітті не виявили цього на найвищих інстанціях, бо ні в УНР, ні СКВУ, ні в УККА чи КУК-у чомусь не було жінок на чолових позиціях, як і нема їх навіть у парафіяльних комітетах. Це є дивним не тому, що треба свідомо вибирати пропорційно за статею — тільки тому, що коли є рівноправність, тоді природно 55 відсотків населення (себто жінки) є видні і на найвищих постах. Дехто із чоловіків старшого покоління навіть думає,що це чемний жест, коли на громадських зборах чи до управ товариства, пропонують на голову особу чоловічого роду, а на секретаря „представника кращого полу" — та коли є рівноправність, то в такій пропозиції є стільки логіки, як і в тім, щоб на дані позиції вибирати тільки бльондинів, а на інші тільки брюнетів...

СФУЖО, шляхом усіх своїх складових жіночих товариств, може бути допоміжним, або й провідником, у ставленні виразного наголосу на розуміння процесу еволюції у громаді на ріст та зміну у складі вартостей, на допущення інших форм праці, на поширення та поглиблення мети. СФУЖО може підтримати справу ясно ставити потребу визначення нашої мети, нашого спільного пляну на дальше майбутнє. Коли буде плян, тоді центральні установи, разом з іншими громадськими чинниками, зможуть співпрацювати, часто пригадуючи собі про те, що є різниця між дією тільки на завтра, та цією що є на дальшу мету, що плянує для поколінь. Якщо буде такий плян — тоді центральні установи зможуть допомагати своїм місцевим групам ставити перед очі сутність — мету, а тоді конфлікти будуть применшені, бо будуть такі дрібні на тлі цього пляну! Плянування і підтримування Українського Музею у Ню Йорку виразно показало наскільки можна координувати зусилля при спільнім плянуванні жіночих організацій. Коли немає такого пляну, то стільки праці, часу й зусилля часто є загублені та втрачені. Коли немає конкретного пляну на близьку та дальшу мету — тоді одна чи друга група виявляє свою енергію тим, що поборює інші групи (себто веде акцію проти своїх, замість проти ворожих чинників), себто руйнує майбутність громади. Такі конфлікти відкидають від громади (чи й українськості) багатьох з різних поколінь, а головно молодь.

Без спільного плянування на 2000-ий рік, чи й на 2025, наша громада залишить по собі порожні будинки — а ми ж хочемо бачити багато діяльних членів радше, як багато наших будинків та церков у неукраїнських руках. Ми хочемо бачити ще хоч кілька дальших поколінь при нашім спільнім ділі, до спільної мети — хоч із дещо зміненими поглядами на скалю вартостей, а напевно із зміненою формою праці. Тоді естафета буде справді передавана — а члени різних поколінь зможуть знайти своє місце у конструктивній співпраці за виразним пляном, до виразної спільної мети.

Сесія Собору Єпископів УПЦеркви в ЗСА

Як звичайно щороку, перед бюджетною сесією Ради Митрополії відбувається й сесія Собору Єпископів нашої Церкви. Цьогорічна сесія Собору відбулася в митрополичій резиденції; присутніми були: голова Собору Єпископів Блаженніший Митрополит Мстислав, його заступник Архиєпископ Марко, член Собору Архиєпископ Константин та запрошені на цю сесію Владикою Митрополитом голова Консисторії протопресвітер С. Біляк і заступник голови Ради Митрополії протопресвітер д-р Сенем Гаюк. Протоколював професор Свято-Софійської Духовної Семінарії Іван Коровицький.

Після виголошення молитви і вислухання протоколу з попередньої сесії, Блаженніший Митрополит доповів про сучасний стан УАП Церкви у країнах вільного світу та УПЦеркви в ЗСА. Пожвавлений міжцерковний рух, що триває вже кілька років у зв'язку з майбутнім Вселенським Православним Собором, збільшив зацікавлення і прихильне наставлення до нашої Церкви у вільному світі, насамперед у тих державах і країнах, де знаходиться більша група православних українців.

Відноситься це найперше до Чехо-Словаччини й Румунії. В першій існує дві єпархії, які очолюють правляві єпископи-українці; видається місячник „Свв. Кирило і Методій", більша частина якого друкується українською мовою; ці єпархії мають спільну Духовну Семінарію. Більша група православних українців, що мешкає на терені архиєпископії Клуй в Румунії, виділена в окремий деканат, який позначено окремою назвою „Protopopiatul Ortodox Ucrainean de Coordonare" з осідком у Рускові. Цей „деканат", який вживає українську мову в Богослуженні, видав надзвичайно цікавий молитовник.

Спеціяльно прихильно це обдаровує цю церковну клітину правлячий Владика Архиєпископ Теофіл. Румунський Патріярх Іустин і Архиєпископ Теофіл щороку вітають нашого Владику Митрополита з Різдвом і Великоднем. Традиційним уже стало благословення з нагоди тих свят, що його надсилає нашому Митрополитові, а через нього і всій нашій Церкві, Святіший Вселенський Патріярх Димитрій, патріярхи Антиохійський і Олександрійський та первоієрархи національних православних церков, які живуть і діють поза межами своїх держав, як і наша.

Залишається ще згадати про православних українців в Польщі, які творять абсолютну більшість вірних Польської Автокефальної Православної Церкви. Як знаємо, і теперішні володарі Польщі, на чолі з таким „супердемократом", як генерал Ярузельський, толерують лише тип людини з ярликом: —„учців або поконджених русін", або „поляк мойжешового чи лютеранського визнання" тощо. Головний казан, в якому перетоплюється православних українців, міститься у Варшаві на Празі, коло собору св. Магдалини, де міститься митрополиче управління.

В митрополичій канцелярії панують дві мови—російська і дедалі менше польська. Тому, хто хотів би полагодити свою справу українською мовою, треба згори передбачити ще кілька додаткових відвідин Митрополії, що аж ніяк не гарантує позитивного полагодження справи.

Від часу, коли на престолі Варшавської Митрополії перебуває теперішній Владика Василій, припинилася вельми цінна видавнича продукція Варшавської митрополії української мовою. Колишній, повний багатого змісту календар-альманах обернувся під кожним оглядом у гіршого сорту макулатуру, як щодо змісту і паперу, так і убогого графічного оформлення. Щоправда, у місячниках митрополії, які друкуються польською і російською мовами, появляються вартісні праці молодших віком богословів. Як виходить з прізвищ авторів, такі праці написані переважно українцями. Для українського мовї у журналах митрополії відведено дещо місця для некрологів, храмових свят та єпископських візитацій. Редакторам заборонено друкувати матеріяли з історії Православної Церкви на Україні та на східніх землях колишньої Речі посполитої Польської.

Реасумуючи свої спостереження і документальні відомості з церковного життя православних українців у країнах, що знайшлися в орбіті комуністичної Москви, згадав Владика і про поневолену батьківщину. Згадав коротко: там усе по-старому, так званий Екзархат Московської Патріярхії в Україні став фактично відділенням КҐБ—Комітету Державної Безпеки, комісаріятом для повної ліквідації релігійного життя християнських віддалувань, крім Російської Православної Церкви, яка виконує в державній системі СССР функцію русифікатора і душегубця інших націй в СССР взагалі, а на Україні зокрема. Владика вважає, що такий трагічний стан вимагає від усіх українців, а від православних зосібна, великого зусилля для збагачення нашого поточного життя християнськими чеснотами та поповнення обкрадені ворогами церковної скарбниці нашої, у першу чергу; перевиданням давніх творів, наукових трактатів і писань отців Української Православної Церкви. При цій нагоді Владика Мстислав поінформував, що вже знаходяться у друкарні дві праці проф. Олександра Лотоцького—„Український архиєратикон" XII-XV ст. ст. та „Джерела укра їнського церковного права".

За дуже важливе завдання на внутрішньому відтинку Владика Митрополит вважає конечність посиленої й всебічної підготови до достойного відзначення 1000-ліття хрищення України та узгіднення програми урочистостей з цієї нагоди з проводом Української Греко-Православної Церкви в Канаді. При цьому ствердженно, що Українська Православна Церква в ЗСА взяла на себе труд перевидання давніх і видання нових творів визначних українських церковних учених і письменників. Для прикладу, що саме вже видно, згадаємо: II і III томи „Нарис Історії УПЦеркви" проф. І. Власовського в англійській мові, його ж „Моральне Богословіє", „Збірник Літургічних Співів" проф. В. Завітневича, „Показчик до „УПСлова" та календаря УПЦеркви в ЗСА до 1980 року, „Постову Тріодь" й інші.

За найближче чергове завдання нашої Церкви Собор Єпископів вважає гідне вшанування жертв Великого Голоду в 1932– 33 роках. Як знаємо, останній Собор нашої Церкви схвалив, що центральні жалобні урочистості відбудуться у Провідну неділю, 15-го травня, в Осередку УПЦеркви в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж. Тепер заіснувала можливість користати з великої залі Дому Української Культури. У зв'язку з цим Собор Єпископів порекомендував Консисторії, щоб після закінчення заупокійних відправ, по полудні в Домі Української Культури відбулася Жалобна Академія.

Крім порушених вище важливих справ, особливу увагу Собор Єпископів присвятив внутрішній церковній дисципліні парафій і священиків. Стверджено давший зріст своєчасного виконання парафіями своїх забов'язань відносно цілої Церкви, хоч і були спроби намовити їх до спізнення з виконанням фінансових забов'язань. Більш важливим явищем став спадок дисципліни серед священиків молодшого віку. Сприяла цьому нерозважна, а тому й шкідлива діяльність кількох осіб з екзекутиви УПЛіги, які трактували Лігу, як звичайну громадську установу, забувши або не усвідомивши, що Українська Православна Ліга є автономною частиною Церкви, та що, як така, підлягає всім дисциплінарним правилам і приписам Вселенської Православної Церкви.

Вже на сесії Ради Митрополії було внесено значну поправку і на цьому відтинку життя нашої Церкви. Замикаючи дискусію над цими проблемами, Владика Митрополит підкреслив, що назвність в організації нашої Церкви УПЛіги має велике значення, яке може мати вирішальний вплив на майбутність нашої Церкви не тільки в ЗСА, але і в інших країнах вільного світу. Треба лише, щоб кілька осіб з екзекутиви Ліги не накидали проводові Церкви контроверсійного діялогу, а всі свої сили і час віддали на творчу дію, передусім на збагачення нашого молодшого покоління знанням основних засад і прикмет Христової Церкви, та що головне, історії Української Православної Церкви, 1000-ліття благовістя якої на Сході Европи за кілька років будемо відзначувати.

Нарешті, у зв'язку з довтіряючою недугою ректора нашої Семінарії о.прот. Ф. Істочина, голова Опікунчої Ради Семінарії (Владика Мстислав) поінформував членів Собору Єпископів про довершені в з цього приводу зміни в педагогічному й організаційному напрямках діяльності нашої Семінарії. На становище віцеректора Семінарії покликано о. протопресвітера д-ра С. Гаюка, а на становище інспектора о. ігумена Андрія Партикевича. Крім того, що обидва отці збільшили число осіб педагогічного персоналу, їх обтяжено ще й потребою піднесення внутрішньої дисципліни в Семінарії Відноситься це передусім до великого задовження студентів Семінарії за науку та харчі й мешкання. Треба, нарешті, з великим вдоволенням ствердити, що збільшення педагогічного персоналу довело до піднесення рівня навчання та успіхів студентів у науці. Треба думати, що це довело й до допливу нових студентів. З початком зимового семестру, в січні цього року прибуло двох нових студентів, один із ЗСА, а другий з Мюнхену, Західня Німеччина.

Після полагодження передбачених програмою сесії справ, Священний Собор Єпископів схвалив:

а. З нагоди 50-ої річниці Великого Голоду в Україні, видати архипастирське послання Собору Єпископів УАПЦеркви, проект якого приготовив Єпископ Анатолій. Рішено жертви Великого Голоду вшанувати соборно, всією українською Християновою громадою. Центральні заупокійні моління за душі мучеників, що життя своє закінчили в муках голодової смерти, відправити на всеукраїнському цвинтарі Церкви Пам'ятника в Савт Бавнд Бруку, яку збудовано на молитовний спомин жертв Великого Голоду. До участи у відправі Великої Панахиди в С. Бавнд Бруку запросити Первоієрарха, Духовенство і вірних Української Католицької Церкви та Духовенство і вірних Української Євангельської Церкви.

б. Докласти зусиль і приспішити підготову до гідного відзначення 1000-ліття хрищення України, зокрема в найбільш доступній нам у ЗСА видавничій ділянці. Обов'язково видати тисячолітню історію Української Православної Церкви у популярному викладі, по змозі в обох мовах—українській і англійській.

в. З огляду на те, що переробки в Домі Української Культури в С. Бавнд Бруку, що їх зажадала стейтова будівельна комісія, добігають кінця, Собор Єпископів схвалив доручити Консисторії додати до програми урочистостей з нагоди вшанування жертв Великого Голоду Жалобну Академію, яка відбудеться у неділю, 15-го травня, в Домі Української Культури по полудні.

М. Хоманчук...

(Продовження зі стор. 1)

Д-р Василь Палідвор

добре під кожним оглядом, а говорячи про організаційну ділянку, то в звітовому році придбано 214 нових членів, забезпечених на загальну суму 548,000 долярів. За це він висловив щиру подяку відділовим урядовцям. Він також інформував про його репрезентацію Округи під час різних громадських імпрез. Кінчаючи свій звіт, М. Хоманчук висловив щиру подяку членам Управи за дружню співпрацю в минулій каденції. Заступник голови М. Юзенів інформував про це, що був учасником конференції голів, Окружних Комітетів, яка відбулася в листопаді 1982 року на Союзівці. Секретарка Округи О. Гентіш інформувала про це, що Управа Округи відбула дві наради, а також відбуто осінні організаційні наради для всіх відділів. За фінансову ділянку звітувала касир В. Цюпа.

За Контрольну комісію вичерпний звіт зложив голова Р. Крупка, а після запитів до членів Управи на його внесок уділено абсолютірію членам уступаючої Управи з признанням.

До слова був запрошений головний організатор УНС С. Гавриш, який на вступі висловив признання й гратуляції Управі Округи і всім присутнім відділовим урядовцям за організаційні успіхи в конвенційному році, а в грудні спеціяльно. За його словами в грудні 1982 року Округа мала придбаних 55 членів забезпечених на імпозантну суму 166,000 долярів. При тому він назвав найбільш успішних секретарів-союзовців, які придбали по 10 і більше нових членів, а саме головний радний Володимир Квас radбав до 88-го Відділу 29 членів, секретарка 450-го Відділу Е.Мілянич — 13 членів голова Округи і секретар 5-го Відділу М. Хоманчук — 12 членів, секретар 489-го Відділу д-р Микола Шпитко — 12 членів, делегат 88-го Відділу д-р Олег Волянський — 12 членів, заступник секретаря 194-го Відділу Михайло Юзенів — 11 членів, голова 327-го Відділу Володимир Шпачинський — 11 членів, почесний член Головного Уряду М. Душник до 293-го Відділу придбала — 10 членів, секретар 130 Відділу Юрій Юрків — 10 членів і секретар 200-го Відділу Іван Пригода — 10 членів.

С. Гавриш говорив також про загальні організаційні справи Союзу. За його словами в звітовому році було придбаних 2,483 нових членів забезпечених на 6,010,000 долярів. В тому часі Союз поніс втрати на 1,207 членів. Він також представив присутним Ігоря Жупника, який від 1-го січня ц.р. є постійним організатором УНСоюзу на Округу Ню Йорк.

Опісля до слова був запрошений головний предсідник УНС д-р Іван Флис, який до речі є і почесним головою Округи. На вступі д-р Флис привітав новообраного на чолі з головою М. Хоманчуком, зложив гратуляції за організаційні успіхи відділовим урядовцям, а відтак обширно інформував присутних про загальні справи цілости Союзу. Позитивним є це, що майно Союзу доходить до 48 мільйонів долярів. Також до позитивів треба зарахувати і це, що Українська Будівля УНСоюзу має вирентовані всі поверхи і з рент одержано 2,056,000 долярів, а по заплаченні всіх видатків одержано чистий зиск 215,000 долярів. Позичка Союзу для Будівлі зараз виносить 8,400,000 долярів. У дальшій промові доповідач заторкнув видання УНСоюзу, Союзівку, видатки на 30-ту Конвенцію і прибутки з бондів. Також у своїй промові д-р Флис згадав про дотації на різні суспільно-громадські установи та українські Церкви, які за восім років виносять 191,937 долярів. За восім років виплачено 175,187 долярів для 900 стипендистів. Свою промову д-р Флис закінчив закликом до дальшої братньої співпраці для добра УНСоюзу.

До слова була запрошена також М. Душник, як почесний член Головного Уряду, яка апелювала до присутніх, щоб пам'ятали про різні табори для молоді на Союзівці, як також про пенсіонерів, висилання аплікацій до Канцелярії УНСоюзу у справі стипендій для студентів.

Після запитів і відповідей до слова знову був запрошений головний організатор С.Гавриш, який, сказав, що є сатисфакцією бути учасником нарад, які проходять у справжній братній атмосфері. Він привітав присутнього на залі колишнього довголітнього секретаря 204-го Відділу, заслуженого союзового і суспільно-громадського діяча д-ра Василя Палідвора і запросив його до президії для отримання почесної плякети за віддану працю для УНСоюзу на протязі 32-ох років. Плякету д-рові Палідворі з гратуляціями та відповідним словом вручив головний предсідник д-р І.Флис в асисті М. Душник, голови Округи М.Хоманчука і С.Гавриша. Зворушений майже до сліз д-р Палідвор висловив подяку членам Екзекутиви за таку милу несподіванку, а всі присутні віддавали многолітство в його честь.

Формально ці вдалі наради закрив М. Хоманчук подякою всім за участь та запросив учасників на перекуску.

ВИСТАВКА ФОТОГРАФІЙ А. ВОЛВИЧА

Ню Йорк, Н.Й. — В неділю, 6-го березня ц.р., о год. 1-ій по полудні, тут в Галерії Об'єднання Мистців Українців в Америці при 136 Друга авеню відбудеться відкриття виставки фотографій Анатолія Волвича. Виставка, яка триватиме до неділі, 13-го березня, буде відкрита в будні дні від 6-8 год. вечора; в суботи й неділі від 1-8.

ЗБОРИ ПРАВОСЛАВНОЇ КРЕДИТІВКИ

Ню Йорк, Н.Й. — Загальні збори української православної федеральної кооперативи відбудуться тут в неділю, 6-го березня ц.р., о год. 1-ій по полудні при Службі Божій в залі православної катедри св. Володимира, 160 захід 82-га вулиця.

Ювілейний З'їзд Бойківщини

У 300-річчя блискучої перемоги козаків над турками, 1-го і 2-го жовтня ц.р., відбудеться на Союзівці ювілейний З'їзд Бойківщини, присвячений пам'яті земляка з карпатської Верховини Юрія Ф.Кульчицького, героя Відня.

До підготови цього ювілейного З'їзду вибрано Діловий комітет у наступному складі: Микола Турецький — голова, Олександер Татомир — містоголова і пресовий референт, Марія Нестерчук — секретар і референт мистецької програми, Тетяна Рабій — мистецька програма, Галя Утриско, Софія Татомир і Іванна Федорів — виставка експонатів „Музею Бойківщини", і Мирон Баранецький — фінансовий референт. На З'їзді, крім ділових нарад і вибору нової Головної Управи Товариства, буде багата мистецька програма з участю кращих артистів, бенкет і товариська забава. Ювілейні доповіді виголосять: ред. Борис Ямінський, голова Українського Філателістичного Товариства у Відні, та Тетяна Рабій, член управи Відділу „Бойківщина" в Ню Йорку.

Трапляється винятково нагода мило й корисно провести час і затіснити товариські та громадські зв'язки з земляками із нашої Верховини серед чарівної гірської природи Союзівки.

Запрошуємо до співпраці у влаштуванні ювілейного З'їзду Комітет Дрогобичан. Сподіваємося, що в цьому З'їзді візьмуть численну участь члени нашого Товариства з Канади і ЗСА, які привезуть із собою пам'ятки з рідних сторін і збагатять ними виставку експонатів, а теж і писані матеріяли до друку в „Літописі", зокрема списки жертв українського голокосту під польською, німецькою та російською окупаціями.

У вересні ц.р. вибирається окрема делегація Т-ва „Бойківщина" на ювілейні святкування у Відні.

Головна Управа
Т-ва „Бойківщина"

СПРОСТОВАННЯ

У списку жертводавців дня НТША за 1981 р., оголошеному у „Свободі" 18-го січня 1983 р. помилково оголошено „ВОЛОДИМИР СУХОВЕРСЬКИЙ вплатив 265.00 дол.", а повинно бути

ВОЛОДИМИР СОКОЛОВСЬКИЙ вплатив 265.00 дол.

з чого 100.00 дол. в пам'ять д-ра Я. Воєвідки і 100.00 дол. в пам'ять інж. Б. Рака.

За вчинену помилку сердечно перепрошуємо Жертводавця.

Управа НТША

ВИСТАВКА ГУЦУЛЬСЬКИХ ДЕРЕВ'ЯНИХ ВИРОБІВ

Від 6-го до 13-го березня 1983 року

Відкриття: неділя, 6-го березня, год. 1-ша по пол.

ҐАЛЕРІЯ МАЯНА

21 Схід 7-ма вул., Ню Йорк, Н. Й. 10003. (212) 477-2714

Ґалерія відкрита кожного дня (крім понеділка) від 1-ої до 6-ої год. веч. Деякі експонати можна закупити.

Станична Старшина Пластової Станиці в Ню Йорку

повідомляє, що

в п'ятницю, 11-го березня 1983 р., о год. 8-ій веч. в Пластовій Домівці, 144 2-га Авеню в Ню Йорку

відбудеться

ПЛАСТОВЕ СВЯТО В ЧЕСТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

У ВИКОНАННІ ПЛАСТОВОГО ЮНАЦТВА

Станична Старшина сердечно запрошує Батьків пластової молоді до участи.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

UFU Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

Меценатка св.п. Ева Сташків

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ СТИПЕНДІЙНА КОМІСІЯ ФОНДУ СУА ім. ЕВИ СТАШКІВ

проголошує

КОНКУРС НА СТИПЕНДІЇ У НАСТУПНИХ КАТЕГОРІЯХ:

1. На студії української мови для абсольвентів журналістики, мовознавства, бібліотекарства і музеїництва, які плянують використати знання української мови у професійній праці.
2. На студії для осягнення докторату у ділянках українознавства або порівняльних дослідів, у ділянках літератури, історії, соціології, музикології і т. п., після цього, як університет апробував тему;
3. Допомога у виданні наукової праці з ділянки українознавства, прийнятої до друку авторитетним видавцем.

Кваліфікованими кандидатами на стипендії є членки СУА, які вступили до організації принаймнеше один рік перед внесенням подання про стипендію. Реченець внесення подання про стипендію продовжено до 31-го березня 1983 р. (дата поштової печатки).

Про інформації слід звертатися на адресу:
Ukrainian National Women's League of America, Inc.
Eva Stashkiw Scholarship Fund
108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

У першій і другій категоріях стипендії будуть призначені на студії в американських і канадських університетах.

У листі необхідно подати на котру категорію стипендії кандидатка хоче внести подання.

Іван Кедрин

ЖИТТЯ — ПОДІЇ — ЛЮДИ

СПОМИНИ та КОМЕНТАРІ

Ціна: $21.25 з пересилкою

Мешканців штату Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ПОДЯКА

У першу болючу річницю смерти мого Дорогого і Незабутнього ЧОЛОВІКА

сл. п. Сильвестра Мілянського,

бувшого учасника Визвольних Змагань в Армії Головного Отамана Симона Петлюри, в еміграції невтомного робітника на ниві культурно-національного життя, як актора, режисера і директора Українських театрів, у неділю, 6-го лютого 1983 року, в українській православній церкві св. Покрови у Ню Гейвені, було відправлено Панахиду за Його Вічний Спокій, а опісля, заходами Сестрицтва Парафії, було влаштовано поминальний обід.

У зв'язку з цим, виношу сердечну подяку Всім, хто причинився до організації і переведення цієї сумної річниці та спеціяльно за молитви за Покійного. Вічна Пам'ять Тобі, Незабутній Сильвестре!

Горем прибита —

дружина ВІРА

Дня 14-го лютого 1983 року на 87-му році життя помер в Чікаго

сл. п. д-р АНТІН ПЕРЕГІНЕЦЬ

адвокат і синдик Станиславівської Єпархії.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ довершив парох катедри св. о. Миколая о. Володимир Климчук. Тіло Покійного відпроваджено на цвинтар св. о. Миколая.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ

ПЛЕМІННИЦЯ

…АЛІЙСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство АНСА повідомило, що в понеділок, 28-го лютого, Сергея Антонова, болгарського громадянина, арештованого в листопаді минулого року в Італії за запідозрену участь у змові вбити Папу Івана Павла II 13-го травня 1981 року, переслуховували в суді у справі можливої змови замаху на життя лідера польської профспілки „Солідарність" Леха Валенси. Валенса відвідав Італію чотири місяці перед тим, як турок Аджа ранив Папу.

ГРЕЦЬКИЙ УРЯД ПОВІДОМИВ, що 15 відомих офіцерів грецької армії пішли на „пенсію". Грецькі газети перед тим повідомляли про можливість державного перевороту, який готують праві генерали і цивільні політичні діячі з метою повернення на трон короля Константина. Уряд заперечив існування такої змови.

Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу Філядельфійської Округи

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

у неділю, 13-го березня 1983 р., о год. 2-ій по пол. в залі Дому Округи у Філядельфії, Па. при 5004 Н. Олд Йорк Рд.

До участи в зборах є запрошені всі Відділові урядовці і конвенційні делеґати наступних Відділів:

10, 32, 45, 62, 83, 95, 105, 116, 128, 153, 154, 156, 162, 163, 173, 216, 231, 237, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 269, 321, 324, 331, 339, 347, 352, 362, 375, 378, 397, 422, 424, 430 і 479

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття
2. Вибір Президії для переведення зборів
3. Вибір Номінаційної Комісії
4. Відчитання протоколу з попередніх зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами
7. Уділення абсолюторії уступаючій Управі
8. Вибір Управи і Контрольної Комісії на 1983 рік.
9. Доповідь д-ра МИРОНА КУРОПАСЯ, заступника головного предсідника УНС
10. Запити до представника Екзекутиви
11. Схвалення пляну праці на 1983 рік
12. Різні справи й закриття зборів

У зборах візьмуть участь:

д-р Мирон Куропась, заст. гол. предсідника УНС
Степан Гавриш, головний організатор УНС
д-р Богдан Гнатюк, головний контролер УНС
Іван Одежинський, головний радний УНС
Василь Пастушок, головний радний УНС

По нарадах буде перекуска-гостина для учасників зборів

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Петро Тарнавський, *голова*

Іван Данківський, *касир* — **мґр Василь Колінко**, *секретар*

„Дайте..."

(Закінчення зі ст. 2-ої)

• Говоріть про особливі прикмети, якими була обдарована їхня дитина, але й запам'ятайте собі, що не слід винаходити будь-чого позитивного в зв'язку з кінцем життєвого шляху дитини;

• Запевняйте їх, що вони зробили все, що було в батьківських силах, щоб рятувати своє дитя, але не критикуйте медичної опіки, що її дитина перед смертю отримувала;

• Звертайте особливу увагу на тих дітей, які залишилися в родині, бо часто вони занедбані, залишені на самих себе, зокрема на початку трагедії, що навістила їхню родину;

* * *

Сьогодні в пресі можна часто натрапити на різні цікаві статті. Деякі, однак, після прочитання — швидко забуваються. Часом навіть виникне питання: навіщо троє осіб — автор, редактор і складач, витрачали над статтею час. Але є статті, що їх не забувається. Такою є стаття Джейн Броді. Тема тут чітко представлена, питання у ній добре проаналізовані і тут видно виразну мету, для якої ця стаття постала. Мета конкретна і гуманна — допомогти іншій людині.

УРЯД ЄГИПТУ ЗАЯВИВ у понеділок, 28-го лютого, що війська Лівії, які останнім часом були зосереджені поблизу кордонів з Єгиптом і Суданом, тепер відходять від цих кордонів.

„Не віку..."

(Закінчення зі ст. 2-ої)

— продовжував він таємничо та проникливо, — мені, як мужчина-мужчині, ви можете довіритись. Я збережу вашу таємницю. Я клянуся!... — Вся його постать мала змовницький вигляд. — Я вас розумію — прошепотів він. — Що він розумів?

— Коли я приїхав до Америки, Галина відійшла у кращий світ, я навіть не знайомий з нею. — Ось, бачите, — схопився він — ви все таки родич. Бо я ніколи не назвав би даму по імені, якщо ми не близько знайомі. — Бідний інтеліґент! Від такої його відвертости я зніяковів і здавався неотесаним як кам'яна глиба.

„Порятунок" наспів неочікувано у вигляді маленького на зріст чоловіка з великими і довгими руками, широкими плечима та великим декольте на голові.

— Журба! — як давньому знайомому, тоненьким пронизливим голосочком, пропищала гола від оздоби голова. — Здоров був. Ну, як там Жванець, стоїть ще на місці? Я вже, майже сорок років як звідти, — з великим, глибинним смутком вимовив мій „рятівник". — Пам'ятаю як твої батьки тільки приїхали до нас у Жванець. Ах, ти, заковінька, ну як дві краплі води схожий на батька, він теж був „артистом", а як джовки розповідав, ми всі гинули від сміху. І, нагадавши якийсь випадок засміявся, як дрібні квасольки сипалось з нього — хі-хі-хі. — А тебе пам'ятаю — він хотів руками показати розмір, але, заплутавшись у своїх великих рукавах, сказав — коли ти ще дудлив матусине молочко.

Йому робило приємність і втіху, я бачив, якою щемлячою радістю були для нього ці спомини. Можливо той перший чоловік хотів такого ж відчуття для своєї жінки. Вона потребувала його так само як ця маленька людина з великим серцем й руками, яка пронесла через всі кордони й життєві грози не мого „батька" з його „джовками", а пам'ять про свій Жванець.

Знесилений я вскочив на сцену — люди сиділи у залі та впевнено споживали смачні канапки та печиво з кавою. Насолоджуючись духовною їжею, вони давали працю своїм шлункам. Запанувала тиша. Розмахуючи руками, як вітряками, я вимовив: — Дорогі мої! Мушу признатися, я не Журба, — у залі почався сміх, — ні тобто я Журба, тільки не той, — сміх покотився ще дужче. Ні, ви зрозумійте, я не той Журба, що Журба, а той що не Журба....— Продовжувати було неможливо. Заля гуркотіла від сміху як гірський потік у Карпатах.

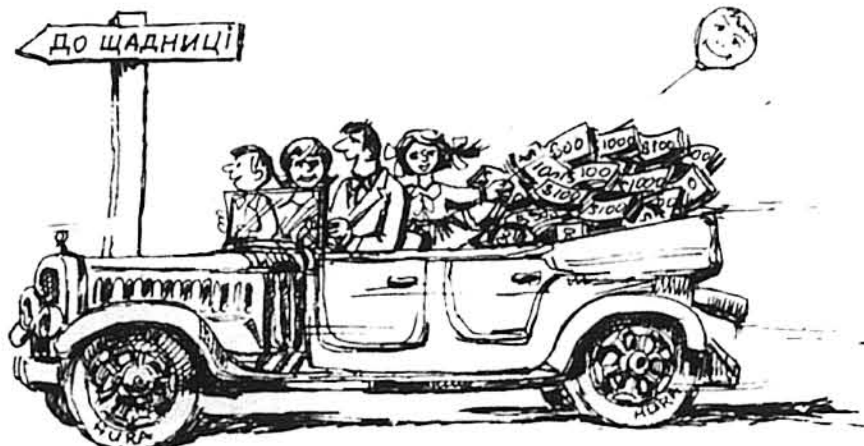
Я зійшов зі сцени. До мене підійшла жінка у блакитній сукні. Бачите, я зразу вас впізнала. Там у Києві ви були зовсім ще ...

Її зупинив радісним, тоненьким голосочком той зі Жванця — Ну, Журба, ну артист, увесь у батька!

Вони були щасливі! Я також!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ЧОМУ ВАМ НОСИТИСЯ З ГРІШМИ

КОЛИ МОЖНА ВІДЧИНИТИ ЧЕКОВЕ КОНТО в УКРАЇНСЬКІЙ ЩАДНИЦІ

ЧЕКОВЕ КОНТО У НАС ПЛАТИТЬ ВАМ ДИВІДЕНДУ
ПОСИЛАЙТЕ ДЕПОЗИТИ ПОШТОЮ ОПЛАЧЕНОЮ ЩАДНИЦЕЮ.

UKRAINIAN SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1341 Lindley Avenue
Philadelphia, Pa. 19141
(215) 329-7080

години урядування:

Понеділок-четвер	9- 3
П'ятниця	9- 7
Субота	9-12

У КОЖНУ ХАТУ!

Маєте нагоду придбати ілюстровану книгу: пройдений шлях **БАГАТОГРАННОГО МИСТЦЯ:**

„ШОНК-РУСИЧ — МАЙСТЕР ЕМАЛІ"

- Емаль
- Мозаїка
- Дереворізьба
- Графіка
- Акварель
- Скульптура
- Ювелірство
- Фотографія

Багатьох з Вас є сталими колекціонерами емальових творів К. Ш.-Русича.

Ця книга служитиме доповненням його розвою в емальовому мистецтві та допоможе краще засвоїти цей вид мистецтва.

Книга готова до друку, потребуємо спонзорів, які будуть подані їх імена на першій сторінці цієї книги.

Книга багато ілюстрована: чорно-білі та кольоровими ілюстраціями, у твердій обкладинці. Ціна 30.00 амер. дол. У передплаті 15.00 амер. дол. до кінця 30-го березня 1983 року.

писати: K. SZONK-RUSYCH
13 East 7th Street • New York, N.Y. 10003

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 5-го БЕРЕЗНЯ 1983 р.

Ню Йорк, Н. Й. Річні сходини Б-ва св. Володимира, 130 Відд., о год. 7-ій веч. у приміщенні п. Гнатишиного, 300 Е. 6-та вул. в Ню Йорку. Буде вибір нової Управи на 1983 р. — Ю. Юрків, секр.

Елизабет, Н. Дж. Річні збори Т-ва Запор. Січ 234-ий Відд., о год. 7-ій веч. у малій церковній залі, Grier Ave. and South St. В програмі: звіт Управи, вибір нової на 1983 р., звіт делеґата з 30-ої Конвенції УНС, плянування діяльности Відділу. По зборах — перекуска. — Б. Федик, предс., М. Хитра, касир, І. Іваник, секр.

НЕДІЛЯ, 6-го БЕРЕЗНЯ 1983 р.

Сиракюзи, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва Українська Січ 39-ий Відд., о год. 2-ій по пол. у відділовому бюрі УНДому. На порядку: відчитання і прийняття протоколу останніх загальних зборів, звіти Управи і К. Комісії та вибір нової на 1983 р., плян організаційної праці на 1983 р. Якщо на означену годину не явиться приписане статутом число членів — загальні збори відбудуться з півгодинним опізненням без огляду на скількість присутніх членів. Вплати членських вкладок — субота: 5-8 год. веч., неділя: 12-2 по пол. — Управа.

Філядельфія, Па. Річні загальні збори Т-ва ім. Л. Мишуги 153-ій Відд., о год. 10:30 ранку в Домі УНСоюзу, 5004 Н. Олд Йорк вул. На порядку: відкриття і прийняття порядку нарад, вибір Президії загальних зборів, відчитання і прийняття протоколу з поп. заг. зборів, звіти Управи і К. Комісії, дискусія над звітами і уділення абсолюторії Управі, вибір нової Управи, внески і побажання, закриття заг. зборів. Бажаючі можуть при нагоді зборів заплатити також свої вкладки. Після зборів відбудеться традиційна гутірка з перекускою. Проситься ВП. Членів Відділу прибути на ці збори. — Проф. д-р Б. Гнатюк, гол., І. Одежинський, заст. гол., І. Скіра, секр., Б. Артимишин, кас.

СПЕЦІЯЛЬНА НАГОДА ДЛЯ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ: ПОДВОЇТЬ СВОЄ ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН!

ХТО МОЖЕ ПОДВОЇТИ СВОЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ?

Всі теперішні члени УНСоюзу у віці 0 до 65 років.

ЯКИЙ ПЛЯН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖНА ВИБРАТИ?

У віці 0 до 60 років можна вибрати один із плянів життьового або вивінувального забезпечення.

У віці 61 до 65 років тільки грамоти на ціле життя кляси W.

ЯКІ ВКЛАДКИ ТРЕБА БУДЕ ПЛАТИТИ?

Висота вкладок за ці нові грамоти буде відповідна до вибраної кляси та теперішнього віку члена.

НА ЯКУ СУМУ МОЖНА НАБУТИ ГРАМОТУ?

На суму рівну теперішньому забезпеченню члена в УНСоюзі, або меншу. Мінімальна сума, що її можна набути, це $1,000.

ЧИ ТРЕБА ПРОХОДИТИ ЛІКАРСЬКІ ОГЛЯДИНИ?

Аплікації приймає Головна Канцелярія УНСоюзу без лікарських оглядин. Тільки у випадку ствердження недомагань чи недуги вона може зажадати доповнення аплікації вислідом лікарських оглядин.

УВАГА! ЦЮ АКЦІЮ ПРОДОВЖЕНО до 31-го БЕРЕЗНЯ 1983 р.

З цієї нагоди можуть скористати члени, які досі цього не зробили.

В справі цього забезпечення просимо звертатися до секретарів Відділів УНСоюзу. Коли бажаєте одержати аплікації та додаткові інформації про це забезпечення з Головної Канцелярії УНСоюзу, перешліть свою адресу (по-англійськи) до

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
P.O. Box 17 a ■ Jersey City, N.J. 07303

(Ім'я та прізвище)

(Число дому та вулиця)

(Місцевість, стейт чи провінція, поштовий код)

Дайте змогу Вашим дітям провести літо на СОЮЗІВЦІ!

ЛІТНЯ ПРОГРАМА на СОЮЗІВЦІ 1983

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР .... **19-30-го червня**
(Хлопці і дівчата 12-18 рр.)

ДІВОЧИЙ ТАБІР .... **18-го червня — 2-го липня**
(7 до 12 рр.)
Для членів Союзу $100.00 на тиждень
Для не-членів $120.00 на тиждень

ХЛОП'ЯЧИЙ ТАБІР .... **3-го до 16-го липня**
(7-12 рр., ціна та сама що для дівчат)

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА .... **17-30-го липня**
(14-18 рр.)
Для членів УНСоюзу $220.00
Для не-членів $250.00

КУРСИ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ **31-го липня — 13-го серпня**

За дальшими інформаціями, прошу зголошуватися до Управи Союзівки:

SOYUZIVKA UNA ESTATE
Foordemore Rd. • Kerhonkson, N.Y. 12446
or call (914) 626-5641

Джерзі Ситі й околиця!

В неділю, 13-го березня 1983 р., о год. 3-ій по пол. в залі Українського Народного Дому при Фліт і Овкленд Аве., ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНСоюзу НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУГИ

до участи в яких запрошені й зобов'язані члени Окружної Управи і конвенційні делеґати наступних Відділів:

з Джерзі Ситі: 25, 70, 170, 171, 196, 270, 275, 286 і 287; з Байону: 213 і 281

НА ПОРЯДКУ НАРАД

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Прийняття протоколу попередніх Зборів
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету
5. Дискусія над звітами
6. Уділення абсолюторії Управі
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1983 рік
9. Доповідь ВОЛОДИМИРА СОХАНА, головного секретаря УНС
10. Різні справи
11. Закриття зборів

У зборах візьмуть участь

Володимир Сохан, головний секретар УНС
Василь Оріховський, старший обласний організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ

Володимир Білик, *голова*

Осип Зубрицький, *секретар* — **Володимир Бутковський**, *касир*

ПРАЦЯ для ДИРИҐЕНТА та ДЯКА

Управа Української Православної Катедри СВ. ВОЛОДИМИРА в ПАРМІ, Огайо
Пошукує ЦЕРКОВНОГО ДИРИҐЕНТА та ДЯКА

Платня і час початку праці за домовленням.

St. Vladimir's Ukrainian Orthodox Cathedral
5913 State Rd. • Parma, Ohio 44134 • (216) 886-1528

Наклад

АЛЬМАНАХА Українського Народного Союзу на 1983 рік

вичерпується

Спішіть зі замовленням!

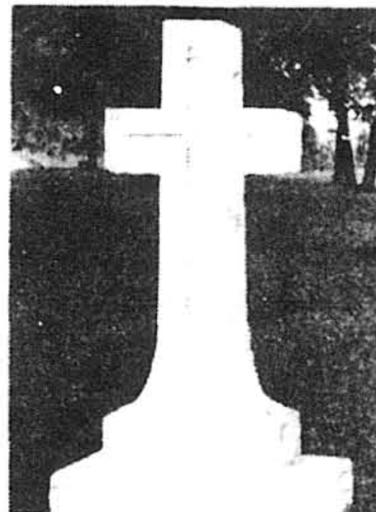
Ціна $8.00 з пересилкою.

Мешканців Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.

Замовляти:

"SVOBODA"
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Тел.: (201) 246-0549 (Office and residence) або (201) 469-6288

SOUTH BOUND BROOK MONUMENT CO.

Власник **Ю. БЕЗСОНІВ**

- Авторизовані репрезентанти, виконавці гранітних робіт пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні.
- Приймаємо замовлення й ставимо гранітні й мармурові пам'ятники, мавзолеї, статуї, рівнож у бронзі, огорожі й лави на всіх цвинтарях.

Office and Residence:
Box 445 A, Cedar Grove Rd., Somerset, N.J. 08873
(напроти „Українського Села", у віддалі 3-ох хвилин від Церкви-Пам'ятника)

Mailing Address:
127 Main Street, So. Bound Brook, N.J. 08880
P.O. Box 316, So. Bound Brook, N.J. 08880

■ **REAL ESTATE** ■

ДЛЯ ПЕНСІОНЕРІВ
Флорида — **ПЛОЩА ДО БУДОВАННЯ**

80' x 125', коло води, в дуже гарній і спокійній околиці. 7,000.00 дол. Можна сплачувати. — $2,500.00 готівки, потім $25.00 на місяць. і 10% інтерест.

305-563-6782, 305-722-7657

Різне

Новоприбула вчителька музики, зі Львова, з 20-річним стажем праці у Львівській консерваторії **ДАЄ ЛЕКЦІЇ ГРИ НА ФОРТЕПІЯНО** Район Мангетену і Брукпину. Може доїжджати. Також шукає за посадою **АКОМПАНЬЯТОРА.** Дзвонити після 10-ої год. веч. на протязі цілого тижня, телефон: **(212) 435-3280.**

ДЕРМАТОЛОГ J. BARAL, M.D.

245 East 63rd Street
New York, N.Y.
Tel.: (212) 355-2828

Лікування всіх шкірних і венеричних хвороб, пересадження волосся.

Приймаємо тільки за попереднім домовленням. Говоримо також по-польськи і по-німецьки.

Приймаємо Medicare.

●**FUNERAL DIRECTORS**●

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone: (201) 772-1880
R.H. Burnadz — J.J. McNerney
Funeral Directors
Chapels available throughout the Metropolitan Area.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568